

Rammeverk for bærekraftig finansiering

Versjon 1.0

Konfidensialitets-nivå	Sett kryss for gjeldende	Beskrivelse av konfidensialitetsnivåene
Offentlig	x	Informasjon som er publisert og/eller som kan deles uten begrensninger
Intern		Informasjon som er tiltenkt intern bruk, men som i liten grad vil skade banken dersom den blir tilgjengelig for andre.
Fortrolig		Informasjon som er tilgjengelig for alle ansatte i banken. Skal kun deles eksternt med bakgrunn i lov eller rolle (politi, eksternrevisor, internrevisor, Finanstilsynet mv)
Konfidensiell		Informasjon som kun enkelte internt har tilgang til, eksempelvis innsideinformasjon eller sensitive beslutningssaker. Skal kun deles eksternt med bakgrunn i lov eller rolle (politi, eksternrevisor, internrevisor, Finanstilsynet mv)

Innhold

1	Formål og innledning.....	3
2	Strategiske målsettinger.....	3
3	ESG risikostyring.....	3
4	Rammeverk for bærekraftig finansiering.....	4
5	Produktomfang og evalueringsprosess.....	5
5.1	Kategorier for bærekraftig finansiering.....	5
5.2	Grønne lån.....	5
5.3	Bærekraftslinkede lån.....	11
5.3.1	Prosess for vurdering og innvilgelse av bærekraftslinkede lån.....	11
5.3.2	Rapportering og verifisering.....	11
6	Eksklusjoner og forbehold.....	13
7	Status for Sparebanken Møres bærekraftige finansiering.....	13
8	Ansvarsforbehold/Fraskrivingsklausul.....	13

1 Formål og innledning

Rammeverk for bærekraftig finansiering legger grunnlag for at Sparebanken Møre og våre kunder skal nå sine omstillingsmål, og legger føringer for finansiering av bærekraftige aktiviteter hos næringsliv og personkunder.

Sparebanken Møre er totalleverandør av finansielle tjenester, og i dag ledende finanshus på Nordvestlandet. Sparebanken Møre har en sentral rolle i å fremme bærekraftig utvikling i regionen. Banken skal være en drivkraft for omstilling i tråd med egen bærekraftstrategi, kredittåndbok, kredittstrategi og overordnet risikoappetitt. Rammeverket fastsetter hvordan banken klassifiserer, vurderer, rapporterer og følger opp bærekraftig finansiering i samsvar med EU-regelverk, taksonomien og interne styringsdokumenter.

Sparebanken Møres bærekraftstrategi er forankret i internasjonalt anerkjente prinsipper som FNs bærekraftsmål, OECD sine retningslinjer og FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet (PRB).

2 Strategiske målsettinger

Sparebanken Møres strategi og bankens overordnede bærekraftstrategi er forankret i konsernets styringsmodell og legger rammen for hvordan banken vurderer klimarisiko, ESG-faktorer og kunders omstillingsevne. Banken har forpliktet seg til netto null utslipp innen 2050 og følger sektorvise omstillingsbaner basert på Green House Gas protokollen (GHG), Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) og Science Based Targets Initiative (SBTi).

Rammeverket for bærekraftig finansiering viser hvordan banken vil bidra for å oppnå mål satt i bankens omstillingsplan og bærekraftstrategi.

3 ESG risikostyring

Et grunnleggende element med å drive bankvirksomhet er å ta risiko. ESG-risiko er mulige negative konsekvenser som følge av klimaendringer, sosiale forhold eller styringsmessige forhold. ESG-risiko vil også påvirke bankens risikobilde, hovedsakelig gjennom kredittrisiko.

Det er derfor avgjørende at banken forstår hvordan ESG-risiko vil påvirke privatkunder økonomiske situasjon og næringslivskundenes forretningsmodeller og lønnsomhet. ESG-risiko er integrert i kredittprosessen. Kredittåndboken legger klare føringer for hvordan fysisk og overgangsrisiko skal vurderes for alle typer kunder;

Fysisk risiko: Banken vurderer risiko for skade og verdifall på boliger, eiendommer og driftsmidler som følge av ekstremvær, flom, skred, stormer eller havnivåstigning. Kundens risikobilde, gjennomførte sikringstiltak og forsikringsnivå inngår i vurderingen.

Overgangsrisiko: Banken vurderer risiko påvirket av klimapolitikk, regulatoriske krav (f.eks. energieffektivisering), teknologisk utvikling, endrede preferanser fra kunder og investorer, samt risiko for verdifall på eiendeler over tid.

Alle næringslivsengasjement over 8 MNOK skal ESG-risikoscores annethvert år. Rådgiverne skal vurdere kunders modenhet på disse faktorene:

- Strategi og forretningsmodell
- Kompetanse og ressurser
- Handlingsplaner
- Dokumentasjon og rapportering

Målet er å få oversikt over kundenes modenhet på bærekraft, tilpasningsevne og omstillingsdyktighet. Kunder med høy ESG-risiko følges opp via handlingsplaner med konkrete tiltak. Kredittrisikostategien understreker at bankens risikoappetitt for ESG-risiko er moderat og i tråd med overordnet kredittrisiko.

4 Rammeverk for bærekraftig finansiering

For å lykkes i omstillingen til en bærekraftig økonomi i et lavutslippssamfunn må store investeringer til, ikke bare i vår region, men også globalt i tiden framover. Grunnlaget må på plass gjennom politisk handling, internasjonalt samarbeid, strategisk planlegging, rammebetingelser og økonomiske insentiver – og kapital må på plass gjennom finansiering og investeringer i privat sektor.

Bærekraftig finansiering har som formål å kanalisere midler til aktiviteter som bidrar til nødvendig omstilling. For å få til det må det være en felles enighet om hva som kategoriseres som bærekraftig. I Europa er EU taksonomien et slikt felles rammeverk som legger føringer for hva som kan defineres som bærekraftige økonomiske aktiviteter.

EU-taksonomien definerer at en aktivitet må gi et vesentlig bidrag til minst ett av seks miljømål, ikke gjøre skade på andre miljømål, og overholde sosiale minstekrav.

Figur 1: Taksonomiens seks miljømål

Aktiviteter kvalifiserer for bærekraftig finansiering når formålet oppfyller krav satt i dette rammeverket, der kravene er basert på definisjoner satt i EU-taksonomien, LMA Green Loan Principles eller prestasjon over bransjenorm.

Rammeverket vil oppdateres kontinuerlig for å sikre samsvar med teknologisk utvikling, politiske føringer og markedspraksis.

5 Produktomfang og evalueringsprosess

Dette rammeverket omfatter forhåndsdefinerte aktiviteter og formål som kvalifiserer til bærekraftig finansiering ("grønne" lån) og bærekraftslinkede lån med tilpassede KPIer (Sustainability-Linked Loans, SLL). Bærekraftig finansiering forutsetter at gitte kriterier er oppfylt og at tilstrekkelig dokumentasjon tilgjengeliggjøres for banken både ved innvilgelse og oppfølging.

5.1 Kategorier for bærekraftig finansiering

En oversikt over kategoriene som utgjør bankens portefølje av bærekraftig finansiering vises i tabellen her:

	Grønne lån	Bærekraftlinket lån
Prinsipp	Midler til forhåndsdefinerte, spesifikke formål som bidrar til bærekraftig omstilling	Lånebetingelser knyttet til prestasjon på bærekraftsmål
Føringer	Aktiviteten må være ihht Sparebanken Møres rammeverk for bærekraftig finansiering eller andre aktiviteter definert som grønt ihht EU taksonomien	Tilpassede bærekraftsmål ihht Sparebanken Møres rammeverk for bærekraftig finansiering
Kriterier	Spesifikk aktivitet*	Generelle selskapsformål
Oppfølging	Kun ved vesentlige endringer i bruk av midlene.	Minimum årlig rapportering på status for måloppnåelse

*Grønt lån til næringsliv kan gis til generelle formål dersom bedriften har minimum 90% av omsetningen fra aktiviteter dekket av rammeverket.

5.2 Grønne lån

Grønne lån kan innvilges når formålet oppfyller krav i EU-taksonomien, Loan Market Association Green Loan Principles (LMA-GLP) 2025 eller egendefinerte krav til prestasjon over bransjenorm. Grønne lån skal bidra til å finansiere aktiviteter som gir målbare klima- og miljømessige gevinster. GLP legger føringer for hvilke tilfeller der finansiering kan klassifiseres som grønt. Finansiering inkluderer rene låneinstrumenter og betinget finansiering som garantier, kausjoner og remburser.

De fire prinsippene for grønne lån i GLP er:

1. Bruk av midlene
Finansieringen skal allokere til grønn aktivitet/formål med målbar klima- og miljøgevinst, som angitt i dokumentasjon ved innvilgelse.
2. Prosess for prosjektutvelgelse og -evaluering
Formål og formålets kvalifikasjoner for grønn finansiering må framlegges, samt identifisering og håndtering av miljømessige og sosiale risikofaktorer tilknyttet formålet.
3. Sporing av midler
Mottatte midler skal allokere til grønn aktivitet og skal kunne spores på en transparent måte.
4. Rapportering

Vesentlige endringer skal innrapporteres og långiver skal motta oppdatert informasjon om bruk av midlene/formålet.

For privatbolig er det ikke oppfølging eller rapportering på grønt lån etter innvilgelse. For næringsliv skal omfanget av prinsippenes punkt 2 og 4 tilpasses selskapsstørrelse, omfang på finansieringen og type aktivitet som skal finansieres. Sparebanken Møres kundeportefølje består hovedsakelig av små- og mellomstore bedrifter. Kriteriene for definisjon av grønn finansiering er de samme uavhengig av selskapsstørrelse, men forenkling i dokumentasjon og rapporteringskrav kan gjøres for å tilgjengeliggjøre bærekraftig finansiering for en større del av porteføljen.

Kvalifiseringskriterier for grønne formål er i tråd med EU-taksonomien etter beste evne. Tilpasninger av kriterier slik de er angitt i taksonomiforordningen er gjort i noen tilfeller for å bedre brukeropplevelsen av bankens rammeverk, under forutsetning av at kriteriene fortsatt menes å være i tråd med taksonomien. EU-taksonomien har en screeningteknikk der en aktivitet vurderes i tre trinn før den defineres som bærekraftig:

- Aktiviteten skal gi et vesentlig bidrag til ett av seks miljømål
- Aktiviteten skal ikke utgjøre vesentlig skade på de resterende miljømålene (DNSH)
- Aktiviteten skal oppfylle minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold.

Sparebanken Møre legger til grunn oppfyllelse av kriterier for vesentlig bidrag i sin vurdering. Dokumentasjonskrav for vurdering av DNSH oppfattes som svært omfattende og foreløpig kreves ikke dette for innvilgelse av bærekraftig finansiering i dette rammeverket. Det er allikevel viktig og rammeverket krever en risikovurdering av både klima- og miljø, sosiale forhold og styringsmessige forhold for aktiviteter som skal kvalifisere for grønt lån. Der det ikke foreligger taksonomikriterier vises det i dette rammeverket til gjeldende markedspraksis.

Et grønt lån må tilfredsstille Rammeverk for bærekraftig finansiering og kriteriene må dokumenteres og begrunnes i kredittsaken. Bærekraftsaspektet blir en del av risikovurderingen som påvirker lånets betingelser; pris, løpetid, omkostninger og/eller annet i avtale med kunde.

Under følger en oversikt over grønne formål og aktiviteter som kan kvalifisere til grønt lån.

Privatboliger		
Kategori	Aktivitet og kriterier SBM	EU-taksonomikriterier til grunn
Boliger - eksisterende og nybygg	Energikarakter A eller B uavhengig av byggeår	Oppføring av nye bygninger Kjøp og eierskap av bygninger
Boliger - byggelån til renovering	Oppgraderingen må bidra til at boligen får energimerke A/ B eller 30% energiforbedring (det tilsvarer omtrent to energiklasser) når tiltakene er utført – dette må bekreftes av utbygger eller godkjent energirådgiver i forkant. Når tiltakene er ferdig kan lånet konverteres til grønt boliglån om det kvalifiserer (energimerke A el B)	Renovering av eksisterende bygninger

Energieffektive tiltak i boliger	<p>Energieffektiviseringstiltak under 500 000kr som til enhver tid anbefales av Enova, for eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energirådgivning - Solcelleanlegg - Solfanger - Smart strømstyring for boliger - Smart varmtvannsbereder - Etterisolering - Lavenergivindu - Varmepumpe (ulike typer) 	Installasjon av energieffektivt utstyr
----------------------------------	---	--

Næringsbygg		
Kategori	Aktivitet og kriterier SBM	EU-taksonomikriterier til grunn
Eiendom - eksisterende og nybygg	<p>Nye bygg - bygd i 2021 og senere</p> <p>Kvalifiserer gjennom å dokumentere energistandard som gir 10% lavere energibehov enn nasjonal definisjon av NZEB (Nearly zero emission building – eller nær-nullutslippsbygg)</p> <p>Eksisterende bygg (uansett byggeår):</p> <p>Energikarakter A eller B kan kvalifisere til grønt lån.</p> <p>Dokumenteres gjennom fremleggelse av energiattest</p> <p>Materialvalg: Bygget er reist eller tegnet slik at det skal oppnå 50 % eller høyere reduksjon av klimagassutslipp fra byggematerialene som benyttes, sammenliknet med referanseverdi for tilsvarende bygningskategori hos Breeam, DFØ eller tilsvarende tredjepart.</p>	<p>Oppføring av nye bygninger</p> <p>Kjøp og eierskap av bygninger</p>
Eiendom - byggelån til renovering	<p>Eksisterende bygg som rehabiliteres kan kvalifisere til grønt lån gjennom å tilfredsstille ett av to kriterier:</p> <p>Alternativ 1:</p> <p>Rehabilitering som sikrer at bygget etter rehabilitering tilfredsstiller energikravene gitt i gjeldende byggt teknisk forskrift (P.t. TEK17)</p> <p>Dokumenteres gjennom energiberegninger i henhold til NS 3031:2025</p> <p>Alternativ 2: Rehabilitering sikrer redusert behov for levert energi med 30%.</p> <p>Dokumenteres ved energiberegning før og etter rehabilitering presentert som energikarakter (to trinn nivåheving fra D eller dårligere) eller 30% forbedring demonstrert med beregnet levert energi per kvadratmeter (kWh/m²)</p>	<p>Renovering av eksisterende bygninger</p>
Energieffektive tiltak i bygg	<p>Følgende enkelttiltak kvalifiserer til grønt lån:</p> <p>Solcelleanlegg; uavhengig av størrelse</p> <p>Varmesentraler basert på bioenergi, varmepumpe væske-vann og luft-vann eller solfangeranlegg; uavhengig av størrelse</p> <p>Etterisolering tak; U-verdi <0,13 W/m²K</p> <p>Etterisolering vegg; U-verdi <0,18 W/m²K</p> <p>Etterisolering gulv; U-verdi <0,10 W/m²K</p> <p>Bytte vinduer / ytterdører; U-verdi <0,8 W/m²K</p> <p>Varmegjenvinning i ventilasjonsanlegg;</p> <p>Varmegjenvinningsgrad > 85%</p> <p>Dokumentasjonskrav: Gjennom fremvisning av teknisk dokumentasjon for komponenter eller design, samt betalt faktura til entreprenør/leverandør</p>	<p>Installasjon av energieffektivt utstyr</p>

Fornybar energi		
Kategori	Aktivitet og kriterier	EU-taksonomikriterier til grunn
Utvikling, oppføring, eierskap, drift og vedlikehold av produksjonsanlegg for fornybar energi.	<p>Solcelleteknologi og solvarmeanlegg, hav- og landbasert vindkraft og havenergi.</p> <p>Vannkraftanlegg i Norge som oppfyller minimum ett av de følgende kriteriene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elvekraftverk uten kunstig reservoar eller installert kapasitet under 25 MW - Effekt-tetthet over 5W/kvm - Livsløpsutslipp lavere enn 100 gCO₂e/kWh. 	Produksjon av elektrisitet fra solcelleteknologi, vindkraft og vannkraft

Transport		
Kategori	Aktivitet og kriterier	EU-taksonomikriterier til grunn
Nullutslippskjøretøy, - fartøy og anleggsmaskiner	<p>Kjøp, leasing, utleie og drift av landbaserte godstransportmidler som kjøretøy, tog og godsvogner uten direkte CO₂-utslipp fra eksos.</p> <p>Kjøp, leasing, utleie og drift av personbil eller annet landbasert persontransportmiddel uten direkte CO₂-utslipp fra eksos (tog, trikk, buss etc).</p> <p>Kjøp, leasing, utleie, befraktning og drift av fartøy til gods- og passasjertransport uten direkte CO₂-utslipp fra eksos.</p> <p>Kjøp, leasing, utleie, og drift av anleggsmaskiner uten direkte CO₂-utslipp fra eksos.</p>	<p>Godstransporttjenester på vei</p> <p>Veitransport av passasjerer</p> <p>Transport med motorsykler, personbiler og lette varebiler</p> <p>Innenlands passasjer- og godstransport på vann</p>
Ombygging og tilpassing til lavutslippsfartøy	<p>Ombygging og oppgradering av fartøy bygget for frakt av gods eller passasjerer, som oppfyller minimum ett av kravene under:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ombyggingen reduserer drivstofforbruk med minst 15 % i g/drivstoff per dødvekt tonn/nautisk mil - gjør det mulig for fartøyene å oppnå en energieffektivitetsindeks for eksisterende skip (EEXI) som er minst 10 % under EEXI-kravene som gjelder fra 1. januar 2023, og hvis fartøyene kan kjøre på drivstoff uten direkte utslipp (eksosrør) eller på drivstoff fra fornybare kilder, og har mulighet til å koble til kai og er utstyrt med plug-in-strømteknologi. <p>Fartøy som frakter fossile drivstoff er ekskludert.</p>	Ombygging av innlands-, hav- og kysttransport av gods/passasjerer.

Vann, avløp og avfall		
Kategori	Aktivitet og kriterier	EU-taksonomikriterier til grunn
Avløpsvann	<p>Oppføring, utvidelse, fornyelse og drift av anlegg for innsamling og behandling av avløpsvann som oppfyller krav i EU-taksonomien.</p> <p>Utstyr og teknologi for å redusere, resirkulere og gjenbruke avfallsmaterialer og avløpsvann, inkludert raffinering av resirkulerte materialer.</p>	<p>Konstruksjon, utvidelse og drift av avløpsinnsamling og -behandling</p> <p>Fornyelse av avløpsinnsamling og -behandling</p>
Håndtering av avfall	<p>Aktivitet der minst 50 vekt% av det innsamlet ikke-farlige avfall omdannes til sekundære råvarer som kvalifiserer til å erstatte nye materialer i en eller flere produksjonsprosesser.</p> <p>Oppføring, ombygging, fornyelse og drift av dedikerte anlegg for behandling av farlig avfall.</p> <p>Separat innsamling og transport av farlig avfall til korrekt håndteringsanlegg</p>	<p>Innsamling og transport av farlig avfall</p> <p>Behandling av farlig avfall</p>

Landbruk		
Kategori	Aktivitet og kriterier	EU-taksonomikriterier til grunn
Landbruk - grovfôr	<p>Etablering av plansilo som erstatning for rundballekonservering. Etablering av plansilo må erstatte rundballekonservering i sin helhet for å kvalifisere til bærekraftig finansiering. I tillegg må gården ha gyldig KSL (KvalitetsSystem for Landbruket) og delta i Dyrevelferdsprogrammet (DVP).</p>	<p>Ikke dekket av EU-taksonomien, basert på bransjestandard.</p>

5.3 Bærekraftslinkede lån

Bærekraftslinkede lån er et insentiv for låntaker til å nå forhåndsdefinerte, ambisiøse mål på bærekraftsparametere. Dette låneproduktet er kun aktuelt for næringslivskunder og i de fleste tilfeller et generelt selskapslån der målene ikke nødvendigvis er knyttet til lånets formål.

5.3.1 Prosess for vurdering og innvilgelse av bærekraftslinkede lån

1. Banken/Kunderådgiver identifiserer selskapets gjeldende status og ambisjoner på bærekraftsparametere innenfor klima- og miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring.
2. Banken/Kunderådgiver legger frem et forslag til kunde om et nytt lån/strukturere en ny fasilitet, i de fleste tilfeller for generelle selskapsformål
3. Kunderådgiver/Banken og kunde avtaler et sett på minimum tre forhåndsdefinerte KPIer og setter måltall i samråd med kunde.
4. Lånets betingelser eller fasilitetens kommersielle vilkår justeres basert på kundens grad av måloppnåelse på delmål per år og endelig måloppnåelse etter avtalt full tid for sette KPIer.

Krav til KPIene som settes:

- De må ha høy strategisk verdi for selskapet
- Dekke minimum to av tre emner av E, S eller G. Dersom klima- og miljø er et vesentlig tema for selskapet skal minst en KPI være innenfor E.
- Være kvantifiserbare og, hvis mulig, avstemt med vitenskapelige metoder
- Målene skal så langt det er mulig kunne sammenliknes med bransjestandard eller annen referanse.
- Målene skal være mer ambisiøst enn det som forventes å oppnås ved fortsatt drift eller gjennom å innfri regulatoriske krav
- Ideelt sett skal dokumentasjon på status ved inngåelse av lån og etter hvert måloppnåelse attesteres med minimum begrenset sikkerhet av revisor.
- Det skal settes årlige delmål fram til full måloppnåelse.

For KPI relatert til redusering av klimagassutslipp kan delmål første året være etablering av et fullverdig klimaregnskap (scope 1, 2 og 3) dersom bedriften ikke har dette fra tidligere. Ved fremleggelse av fullverdig klimaregnskap settes reduksjonsmål for resterende periode ved første års delmålsgjennomgang.

5.3.2 Rapportering og verifisering

Ved inngåelse av et bærekraftslinket lån skal kunde dokumentere status som et referansepunkt, med historiske data fra ett til tre foregående år hvis mulig. Hovedmål og tidsforløp (minimum 3 år) avtales med kunde. Hvis setting av delmål ikke er mulig, skal det fortsatt gis statusoppdatering på KPI årlig.

Minst en gang per år skal låntaker rapportere til banken. Rapport skal gi innsikt i prestasjon på målene som er satt, status på delmål og en vurdering om målene fortsatt er relevante for selskapets strategi og ambisiøse nok for å drive selskapets bærekraftsarbeid framover.

Rapporten skal også inneholde informasjon om målemetode, forbehold og estimater benyttet i beregning av måloppnåelse, og om det er oppdaget avvik fra tidligere rapport eller data som er utelatt fra beregningene. Rapporten skal også inneholde finansiell informasjon relevant til investering i og gjennomføring av arbeid som behøves for å nå målene. Rapport og

beregninger utført ved inngåelse av et bærekraftslinket lån skal verifiseres av en uavhengig tredjepart før den sendes inn til långiver.

Bærekraftslinkede lån kobler lånebetingelser til måloppnåelse på avtale KPIer. Aktuelle KPIer er beskrevet i tabell:

Kategori	KPI
Alle	X % reduksjon i klimagassutslipp sammenlignet med Y.
Alle	Forbedring av ESG-score på X poeng – individuelt tilpasset per kunde
Alle	Økning i grad av sirkulær økonomi i bedriften fra dagens nivå X, til mål Y innen Z år. Målt enten via CTI-rammeverket (Circularity Transition Indicators) eller annen anerkjent/tredjepartsverifisert metodikk.
Alle	Innen X år skal det være >40 % kvinner i lederstillinger eller andre strategisk viktige stillinger for selskapet.
Bygg	Estimert energibesparelse på XX MWH per år til oppnådd Y % energibesparelse sammenliknet med utgangspunkt.
Bygg	Minimum 85 vektprosent av avfallet fra nybygg, riving og større rehabiliteringer skal kildesorteres innen år X. Sorteringsgraden må dokumenteres ved ferdigstillelse av prosjekter i måleperioden.
Bygg	Minimum X vektprosent av material fra riving og rehabiliteringer skal gjenbrukes/ombrukes innen år X. Ombruksgraden må dokumenteres ved ombruksrapport per prosjekt.
Transport	X andel av kjøretøy-/fartøy-/maskinpark elektrifisert innen år Y.
Transport	Andel kjøretøy/maskiner/fartøy (enheter per år) med lavkarbon-drivstoffløsning økes fra X til Y
Transport	Retrofitting av X % av flåte med mål om hybride drivstoffløsninger og/eller energieffektiviseringstiltak, med dokumentert grad av gjenbruk og materialresirkulering i prosessen.
Fiskeri, verft	Antall negative natur/miljøhendelser/uhell (definer avvik som er aktuelle for spesifikk kunde) skal per år være 0.
Akvakultur	Ombygging/utvikling av anlegg med minimal negativ påvirkning på havbunn under anlegg.
Akvakultur	X økning i antall sertifiserte anlegg
Akvakultur	Redusere fiskedød fra X % til Y % innen Z år.
Bygg/ fiskeri/ akvakultur	Redusere tapt arbeidstid pga arbeidsrelatert skade/ulykke (LTI-ratio) fra dagens nivå, X, til Y innen Z år.
Dagligvare/ restaurant/ hotell	Redusere matsvinn fra dagens nivå, X, til Y innen Z år.
Landbruk	X % reduksjon i klimagassutslipp sammenlignet med Y. Dokumenteres ved bruk av Landbrukets klimakalkulator
Landbruk	Forbedring av Dyrevelferdsindikator fra dagens status X til Y innen Z år. Datakvalitet i perioden skal ligge på minimum nivå grå (>7,51).
Handel og produksjon	Produktlevetid for husholdningsapparat/tekstil/møbler skal økes med X år innen 20XX.

6 Eksklusjoner og forbehold

I tillegg til ekskluderte aktiviteter som listet i kriteriesettet, ekskluderer banken bærekraftig finansiering til:

- fossil energiutvinning og karbonintensive prosjekter uten omstillingsplan
- virksomheter som medfører alvorlig miljøskade
- aktiviteter i strid med menneskerettigheter
- prosjekter uten nødvendig miljøkonsekvensutredning
- selskap eller aktiviteter som benytter eller tillater korrupsjon

Bærekraftig finansiering gis ikke til kontroversielle aktiviteter der det må gjøres en grundigere vurdering og beslutning må tas i kredittkomite/styret, som f.eks aktiviteter med negativ innvirkning på sårbare naturområder.

Sparebanken Møre erkjenner at bærekraftslinkede lån som gis til generelle selskapsformål kan benyttes også til aktiviteter som bidrar til klimagassutslipp. For kunder som opererer i karbonintensive sektorer eller med karbonintensive aktiviteter vil banken kreve omstillingsplan og klimaregnskap.

Framtidige oppdateringer av standarder for bærekraftig finansiering vil vurderes innlemmet i dette rammeverket, men vil ikke påvirke bankens klassifisering av allerede inngåtte grønne lån og bærekraftslinkede lån.

7 Status for Sparebanken Møres bærekraftige finansiering

Sparebanken Møre publiserer informasjon om status på bærekraftig finansiering årlig som en del av sin årsrapport. Årsrapporten inneholder blant annet informasjon om:

- volum og andel grønne og bærekraftslinkede lån
- andel av utlånsportefølje i tråd med EU-taksonomien
- vurderinger av klimarisiko i porteføljen
- samlet status fra ESG-scoring av næringslivskunder

8 Ansvarsforbehold/Fraskrivingsklausul

Dette dokumentet gir en overordnet beskrivelse av bankens arbeid med bærekraftig finansiering. Dokumentet er kun ment å gi generell og ikke-uttømmende informasjon om hvordan banken klassifiserer, vurderer, rapporterer og følger opp bærekraftig finansiering. Sparebanken Møre påtar seg ikke noe ansvar i forbindelse med publiseringen av dokumentet, og dokumentet gir ingen en rett til å få innvilget bærekraftig finansiering eller finansiering til andre formål. Uten at det begrenser det som er sagt over, bemerkes følgende:

- *Dokumentet kan inneholde eller henvise til offentlig tilgjengelig informasjon som ikke er særskilt gjennomgått eller godkjent av Sparebanken Møre. Det gis ingen garantier eller forpliktelser knyttet til slik informasjon. Sparebanken Møre påtar seg heller ikke ansvar for at informasjonen er korrekt, fullstendig eller ikke er misvisende.*

- *Dokumentet kan inneholde uttalelser om fremtidige hendelser eller forventninger. Slike fremtidsrettede uttalelser, estimer eller vurderinger skal ikke anses som prognoser eller løfter, og innebærer ingen garanti eller forsikring for at forutsetningene de bygger på er korrekte, fullstendige eller fullt ut beskrevet i dokumentet.*
- *Dokumentet kan endres over tid. Sparebanken Møre har ingen plikt til å informere om slike endringer, og påtar seg heller ingen forpliktelse til å oppdatere eller revidere dokumentet eller uttalelser i det. Banken garanterer heller ikke at dokumentet til enhver tid er oppdatert i henhold til gjeldende forutsetninger for bærekraftig finansiering. Banken har heller ingen plikt til å varsle mottakere dersom informasjon, estimer eller uttalelser i dokumentet endres eller senere viser seg å være uriktige.*
- *Dokumentet er ikke ment som juridisk eller finansiell rådgivning. Informasjonen, uttalelsene og vurderingene i dokumentet utgjør ikke et offentlig tilbud i henhold til noen gjeldende lovgivning, og heller ikke et tilbud om å selge eller en oppfordring til å kjøpe verdipapirer eller finansielle instrumenter, eller råd eller anbefaling med hensyn til slike verdipapirer eller andre finansielle instrumenter. Ingen offentlig myndighet, uansett jurisdiksjon, er bedt om å godkjenne, og har følgelig heller ikke godkjent dette dokumentet.*
- *Sparebanken Møre anbefaler at alle som leser dette dokument innhenter råd om investeringer, juridiske spørsmål, skatt eller regnskap fra uavhengige profesjonelle rådgivere før eventuelle beslutninger tas. I enkelte land kan distribusjonen av dokumentet og informasjonen det inneholder være underlagt juridiske begrensninger. Personer som kommer i besittelse av dokumentet må undersøke hvorvidt slike begrensninger eksisterer og må følge disse.*
- *Mottakeren er selv ansvarlig for enhver bruk av informasjonen i dokumentet. Sparebanken Møre er ikke ansvarlig for tap eller skader, verken direkte eller indirekte, som følger av slik bruk.*